

Spis treści

Wstęp	7
-------------	---

ROZDZIAŁ 1.

Od systemu szkolnictwa do systemu edukacji	41
1.1. Reformy „ustawodawcze” w szkolnictwie doby staropolskiej	41
1.1.1. Reformy szkolnictwa elementarnego	41
1.1.2. Reformy szkolnictwa średniego	47
1.2. Organizacja wewnętrzna szkolnictwa	57
1.2.1. Sieć szkolnictwa elementarnego i gimnazjalnego	57
1.2.2. Cel i możliwości kształcenia w różnych typach szkół	65
1.2.3. Nauczyciel w dobie staropolskiej	71
1.2.4. Uczniowie szkół elementarnych i gimnazjalnych	89
1.3. System nauczania w szkołach elementarnych i średnich	100
1.3.1. Programy nauczania	100
1.3.2. Metody nauczania	115
1.3.3. Idee pedagogiczne doby staropolskiej i ich recepcja społeczna ...	122
1.4. Od różnorodności do jednolitości systemu edukacji w dawnej Polsce ...	126

ROZDZIAŁ 2.

Książki szkolne w programach nauczania i repertuarze wydawniczym ...	155
2.1. Różnorodność terminologiczna i klasyfikacyjna książek szkolnych	155
2.2. Źródła informacji i kanały dystrybucji	171
2.3. Książki szkolne w szkołach elementarnych i gimnazjalnych	187
2.3.1. Nauczanie początkowe	187
2.3.2. Szkoły gimnazjalne	204
2.4. Książki szkolne w repertuarze staropolskich oficyn wydawniczych	261
2.4.1. Drukarnie prywatne współpracujące z placówkami oświatowymi	261
2.4.2. Drukarze rad miejskich i gimnazjalni	274

2.4.3. Drukarnie różnowiercze	286
2.4.4. Drukarnie zakonne	290
2.4.5. Drukarnie Komisji Edukacji Narodowej	301
ROZDZIAŁ 3.	
Architektura książki szkolnej	305
3.1. Forma i kompozycja typograficzna	305
3.1.1. Papier i format	305
3.1.2. Oprawa	309
3.1.3. Pismo	318
3.1.4. Kompozycja struktury treściowej	340
3.1.5. Materiał zdobniczy i ilustracyjny	358
3.2. Struktura treści i rama wydawnicza	383
3.2.1. Tytułatura i inne elementy karty tytułowej	383
3.2.2. Teksty wprowadzające	414
3.2.3. Zrąb główny	430
3.2.4. Aparat informacyjny	454
3.2.5. Materiały dodatkowe	480
ROZDZIAŁ 4.	
Książka szkolna jako narzędzie alfabetyzacji	491
4.1. Nauczanie czytania	491
4.2. Nauczanie pisania	504
4.2.1. Szkolna nauka pisania	504
4.2.2. Pozaszkolna nauka pisania	518
4.3. Nauczanie liczenia	528
4.3.1. Nauka rachunku w praktyce szkolnej	528
4.3.2. Nauka rachunku w praktyce pozaszkolnej	548
4.4. Odbiorcy instytucjonalni i indywidualni	561
Zakończenie	603
Bibliografia	607
Źródła drukowane	607
Starodruki (wybór źródeł)	611
Bibliografie i katalogi	622
Słowniki i encyklopedie	623
Opracowania	623
Rozporządzenia	667
Spis rycin	669